

[Akceptuje](#)

W ramach naszej witryny stosujemy pliki cookies w celu świadczenia państwu usług na najwyższym poziomie, w tym w sposób dostosowany do indywidualnych potrzeb. Korzystanie z witryny bez zmiany ustawień dotyczących cookies oznacza, że będą one zamieszczone w Państwa urządzeniu końcowym. Możecie Państwo dokonać w każdym czasie zmiany ustawień dotyczących cookies. Więcej szczegółów w naszej [Polityce Prywatności](#)

[Portal](#) [Informacje](#) [Katalog firm](#) [Praca](#) [Szkolenia](#) [Wydarzenia](#) [Porównania międzylaboratoryjne](#)
[Kontakt](#)

[Laboratoria](#)
[.net](#)
[Innowacje](#)
[Nauka](#)
[Technologie](#)

[Logowanie](#) [Rejestracja](#) [pl](#)

Newsletter

[zapisz się](#)

Naukowy styl życia

Nauka i biznes

- [Nowe technologie](#)
- [Felieton](#)
- [Tygodnik "Nature"](#)
- [Edukacja](#)
- [Artykuły](#)
- [Przemysł](#)

[Strona główna](#) > [Informacje](#)

Badania genetyczne - ile jest zubra w zubrze?

Jedynie duże stada zubrów nizinnej linii genetycznej znajdują się na terenie Polski - wynika z badań naukowców z Instytutu Biologii Ssaków PAN w Białowieży (Podlaskie), przeprowadzonych we współpracy m.in. z białoruskim parkiem narodowym "Puszcza Białowieska".

Zdaniem kierownika tego projektu, dr Małgorzaty Tokarskiej z Instytutu Biologii Ssaków PAN, w tej sytuacji konieczne jest podjęcie dyskusji i wypracowanie decyzji co do zasadności i ewentualnego sposobu ochrony czystości gatunkowej populacji żubra nizinnego w polskiej części Puszczy Białowieskiej.

Badania trwały kilka lat i dotyczyły czystości gatunkowej żubra z białoruskiej części Puszczy Białowieskiej.

Żyjące w Puszczy Białowieskiej żubry nie tworzą bowiem jednej dużej populacji. Na przebiegającej przez puszcze granicy obu krajów wciąż stoi płot (zbudowany w 1981 r.), który przeszkadza żubrom w swobodnej wędrówce. Żubry z polskiej części puszczy nie mają zatem kontaktów z osobnikami żyjącymi w białoruskiej części puszczy.

W przeszłości w Europie żyły dwa podgatunki żubra: żubr nizinny zwany też białowieskim, oraz żubr kaukaski, żyjący na Kaukazie. Po wyginięciu w naturze na początku XX wieku w Puszczy Białowieskiej, żubry przetrwały jedynie w ogrodach zoologicznych i zwierzyńcach.

Od początku procesu odtworzenia żubra w stanie dzikim, gatunek został podzielony na dwie linie genetyczne: niziną (białowiecką) i nizinno-kaukaską, czystego genetycznie żubra kaukaskiego nie udało się bowiem odtworzyć. Wszystkie żubry wpisane do Księgi Rodowodowej Żubrów (rejestrze wszystkich żyjących żubrów) podlegają temu podziałowi.

Jak powiedziała dr Tokarska, według najnowszych danych duże wolnożyjące stada żubrów nizinnych występują w Polsce (cztery stada powyżej 100 osobników) i na Białorusi (także cztery stada).

Z prowadzonych pod jej kierownictwem badań wynika jednak, że białoruska populacja żubra z Puszczy Białowieskiej posiada domieszkę genów żubra kaukaskiego. "Wyniki badań wskazują, że żubry z białoruskiej części Puszczy powinny być sklasyfikowane w księdze rodowodowej żubrów nie - jak dotychczas - jako przedstawiciele linii nizinnej, ale nizinno-kaukaskiej" - dodała dr Tokarska.

W jej ocenie, ponieważ większość pozostałych stad białoruskich powstała w oparciu o zwierzęta przybyłe z białoruskiej części Puszczy Białowieskiej, ich przynależność do danej linii powinna również zostać zweryfikowana poprzez badania genetyczne.

Choć polska i białoruska populacje żubra na terenie Puszczy Białowieskiej są odizolowane płotem, to ulega on jednak stopniowej dewastacji. Dlatego dr Tokarska zwraca uwagę, że możliwość połączenia się obu populacji żubra na obszarze całej Puszczy Białowieskiej - pochodzących z części polskiej i białoruskiej, stworzyłoby głównie problem dla żubra nizinnego, bo - jak wskazują prowadzone pod jej kierownictwem badania - jego ostatnie duże stada są jedynie w Polsce.

Dr Tokarska widzi zarówno pozytywne, jak i negatywne strony takiej sytuacji. Za pozytywne uważa potencjalne zwiększenie "średniej zmienności genetycznej" populacji żubra w Puszczy Białowieskiej.

"Ale jest także wiele uzasadnionych obaw przed połączeniem obu populacji, związanych np. z przypadkami depresji inbredowej (to obniżenie wigoru osobników powstałych z kojarzenia krewniaczego, skutkuje m.in. mniejszą zdolnością do adaptacji w nowych warunkach bytowania i spadkiem odporności na schorzenia - PAP) u żubrów linii nizinno-kaukaskiej" - powiedziała.

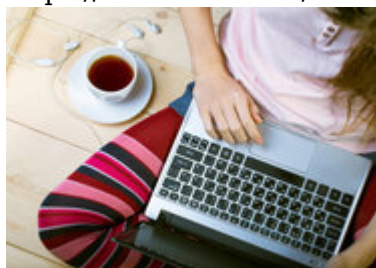
Dlatego dr Tokarska uważa za konieczne podjęcie dyskusji i wypracowanie decyzji, czy zasadna jest, a jeśli tak, to w jaki sposób ochrona czystości gatunkowej "ostatniej największej na świecie, wolnożyjącej populacji żubra nizinnego" z polskiej części Puszczy Białowieskiej.

"W przypadku ewentualnego połączenia się obu populacji żubra na obszarze całej puszczy, największe żyjące dziko stado żubra linii białowieskiej na świecie formalnie przestanie istnieć" - podkreśliła. Obawia się, że w takiej sytuacji europejski żubr nizinny, którego - po wyginięciu w naturze - udało się odtworzyć, "mógłby znów skończyć jako relikw w rezerwach i hodowli zamkniętej".

Populacja żubra w białoruskiej części Puszczy Białowieskiej liczy ok. 360 osobników i jest mniejsza niż w polskiej części, gdzie obecnie jest ok. 500 osobników.

Badania finansowane były przez Narodowe Centrum Nauki, a prowadzone we współpracy z Parkiem Narodowym „Puszcza Białowieska” (Białoruś), Muzeum i Instytutem Zoologii PAN oraz Instytutem Ekologii i Ewolucji Rosyjskiej Akademii Nauk.

Źródło: <http://www.naukawpolsce.pap.pl>
<https://laboratoria.net/aktualnosci/17702.html>

30-03-2026

[Stypendia ministra nauki za znaczące osiągnięcia](#)

Przyznał je 402 osobom.

30-03-2026

Doktor z TikToka: fajnie by było, gdyby w sieci to jednak naukowcy...

Aby chronić pisklęta przed pasożytami.

30-03-2026

Kierownik wyprawy polarnej

Zmiany klimatu widać gołym okiem.

30-03-2026

Mikrolasery mogą wykrywać pojedyncze cząsteczki

Informuje pismo „Nature Photonics”.

30-03-2026

Duże teleskopy sfotografowały dwie formujące się planety

Ogłosiło Europejskie Obserwatorium Południowe (ESO).

30-03-2026

[Bakteriofagi mogą chronić żywność przed salmonellą](#)

Informuje pismo „Applied and Environmental Microbiology”.

30-03-2026

[Rękawiczki mogą zawyżać wyniki pomiarów mikroplastiku](#)

Informuje specjalistyczne pismo „Analytical Methods”.

30-03-2026

[Problem dezinformacji medycznej będzie narastał](#)

Szkolenia na UMB dla przyszłych lekarzy

Informacje dnia: [Stypendia ministra nauki za znaczące osiągnięcia Doktor z TikToka: fajnie by było, gdyby w sieci to jednak naukowcy mówili o nauce](#) [Kierownik wyprawy polarnej Mikrolasery mogą wykrywać pojedyncze cząsteczki](#) [Duże teleskopy sfotografowały dwie formujące się planety](#) [Bakteriofagi mogą chronić żywność przed salmonellą](#) [Stypendia ministra nauki za znaczące](#)

[osiągnięcia Doktor z TikToka: fajnie by było, gdyby w sieci to jednak naukowcy mówili o nauce](#)
[Kierownik wyprawy polarnej Mikrolasery mogą wykrywać pojedyncze cząsteczki Duże teleskopy](#)
[sfotografowały dwie formujące się planety Bakteriofagi mogą chronić żywność przed salmonellą](#)
[Stypendia ministra nauki za znaczące osiągnięcia Doktor z TikToka: fajnie by było, gdyby w sieci to](#)
[jednak naukowcy mówili o nauce Kierownik wyprawy polarnej Mikrolasery mogą wykrywać](#)
[pojedyncze cząsteczki Duże teleskopy sfotografowały dwie formujące się planety Bakteriofagi mogą](#)
[chronić żywność przed salmonellą](#)

Partnerzy